

D R E P T U L

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

Redactori: PAUL NEGULESCU, DEMETRU NEGULESCU, ALEX. CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOPOLU
G. C. CRISTESCU, SILIU RĂDULESCU

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECĂ

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: STRADA DOAMNEI, 20

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an
la 1 Ianuarie și 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani

Un număr vechin 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă timbrul posta

S U M A R

Achitarea lui Pantelimon, de d-l Iuliu Dragomirescu.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ. — *Inalta Curte de casații une și justiție, secțiunea II*: Emil Fischauer cu Paulina de Hessenstein.

Tribunalul județului Boloșani: Maria Dausch cu Paul Theodoru-ERRATA.

Achitarea lui Pantelimon

CONSTATĂRI DE PSICOLOGIE CRIMINALĂ

Toată lumea a rămas surprinsă de verdictul juraților din Botoșani, cari au achitat pe Pantelimon. Brigandul își mărturisise infracțiunile. Banda lui eră completă, dezonorată, ticăloasă. Acuzarea a fost vehementă. Procurorul tribunalului și procurorul general în persoană au făcut tot ce le-a stat prin putință ca să aplice legea. Cu toate acestea, justiția populară a dat un verdict de non-culpabilitate. Pentru doctrinarul pozitivist, care nu vede în pedeapsă răzburarea publică, ci numai apărarea și interesul societății, acest verdict rămâne o enigmă.

Un proces civil mă adusese în ziua aceea la Botoșani. Am văzut pe Pantelimon, pe jurații, pe avocații inculpaților, publicul. Nu-mi eră greu să prevăd o achitare.

Pe banca juraților, oameni buni, sentimentali. Pe banca apărării, avocați inteligenți și îndemnatici. Unul dintre ei a vorbit despre *Fecioara din Orleans*, altul despre romantismul lui Pantelimon, despre lecturile lui sugestive.

Și cu toate acestea Pantelimon nu se pare a fi un subiect sugestiv. Și nici simpatic. Un om spătos, cu ochi

pătrunzători, energici în orbite osoase. Maxile puternice. Om zdravăn, tare, înfipt. O frunte strâmtă, tip de hoț incontestabil feroce. Banda lui, oameni vulgari, desgustători. Totul alcătuia un cadru care nu-ți insufla nimic simpatie și nimic sigur.

Am văzut elita botoșăneană, și doamne și domni foarte onorabili urmărind cu atențiune acest proces vulgar. Vulgar prin acțiunea și motivele lui. Și cu toate insistențele amicului meu Cocea, care se amuză mai mult pe locul său, am refuzat să pledez și eu alături, și nu-mi pare rău!

Pantelimon! Acest bandit a devenit un nume. El are legenda lui, el are cântecele lui. In imaginația poporului, Pantelimon a devenit un erou. Pușcăria în care a fost depus, delictele ordinare pentru care a fost acuzat, sunt departe de a-i înfieră fruntea cu fierul infamiei în fața poporului.

Faima bandiților mergea altă dată departe. Colecțiunile de poezii populare sunt pline de cântece haiducești, cântece în cari se eroizează isprăvile cine știe cărui tâlhar al vremilor, mort spânzurat. Toți sunt voynici, ageri, patrioți, izbucniri, nu degenerate ale naturei, ci pline de viață și de poezie. Bandiții populari sunt eroii romanelor scrise și a celor vorbite, păstrați din ce în ce, din ce în ce mai cântați și mai sublimi, căci depărtarea și vremea șterge păcatele și nu lasă de cât calitățile.

Cine a fost Miul copilul? Cine a fost Fulga? Costea Ciobanul îl pofteste, îl ospătează și-l dăsfată cu un miel fript pe seama lui de opt oca, dar Fulga peste noapte îi fură oile toate. Un hoț de oi a devenit eroul unui cântec popular, cu multe variante. Dar Corbea? Varianta lui Pantelimon, eterna variantă. Intemnițat pentru un delict de nimic, temnița l-a umplut de revoltă și desnădejdea l-a împins la crimă. Căci este de

remarcat un lucru. Pe acești oameni crima nu-i înfricoșază și noțiunea de crimă nu este pentru ei o noțiune extraordinară. Odată ce acest soi de oameni vede că nu mai are nimic de comun cu societatea, atunci ei dau drumul cruzimei lor de fiară și fură, torturează,ucid.

Un om normal, un om moral nu poate să ucidă nici odată. Chiar în cruda necesitate, el nu ucide, el cade victimă. Chiar când ucide printr'un concurs extraordinar de fatalități, atunci remușcarea lui este cumplită. Lipsa de remușcare, iată însă ce se observă la acești bandiți mari ai poeziei populare, și Pantelimon este un erou cu prestigiu și cu autoritate în poezia noastră populară.

Prestigiul acesta l-a apărât înainte de a fi prins pe Pantelimon, și cu el a avut să lupte autoritatea constituită până când să pună mâna pe el. Și este curios cum un bandit poate să suscite admirație și să găsească protecție. Sociologia criminală examinează de aproape această chestiune. Prestigiul pe care îl exercită un tâlhar în anumite cercuri să fie sugestie? Să fie perversitatea subiectelor supuse? Să fie încoronarea aspirațiilor lor spre crimă și imbecilitate?

Prestigiul bandiților este mare asupra femeilor perverse. În viața plină de delictе și de infamie a femeilor prostituate, există întotdeauna câte un soare. Este acel «souteneur», adică creatura mizerabilă și feroce, care le terorizează și le sângerează zilnic și cu cât mai mult le terorizează, cu atât aceste ființe pierdute sunt mai legate de tâlhar. Sociologul Scipio Sighele, într'una din cărțile sale ¹⁾ examinează această chestiune de psihologie socială.

Ciobanii cari se spune că ocroteau și tănuiau pe Pantelimon, gazdele lui, fidele și discrete tănuitoare; — este același și același prestigiu —, obținut fie prin intimidare, fie prin admirațiunea ce o suscită un bandit.

Citesc în cartea abatelui Moreau ²⁾ amănunte asupra fascinației teribile pe care o exercită în temnițe bandiții cei mai săngeroși asupra celorlalți deținuți. Banditul Blin, când a intrat în temniță, în mijlocul ovațiilor și a respectului mărturisit în jurul lui, se simțea suveranul triștilor săi tovarăși.

Făceam aceste reflecții de psihologie criminală cu prilejul procesului Pantelimon. Verdictul juraților care a umplut de revoltă pe multă lume, va fi invocat, de sigur, ca un argument în contra acestei instituții.

De sigur. Și numai printr'un singur punct de vedere ar fi justificată pornirea împotriva juraților. Când pentru mici delictе, instanțele noastre corecționale lovesc cu severitate, uneori capricioasă; când justiția repressivă dă uneori dovadă de o asprime ilogică ce te umple

de indignare și de revoltă; când unii oameni rămân toată viața lor pecetluiți de infamie pentru o mică eroare, destul de explicabilă poate dacă s'ar fi cercetat împrejurările și *ambianța*, cadrul extern și dispoziția internă; fără îndoială, din acest punct de vedere, indulgența juraților dela Botoșani este surprinzătoare.

Iuliu Dragomirescu

Avocat

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA II

Audiența dela 18 Iunie 1912

Președinta d lui M. Iulian, președinte

Emil Fischauer cu Paulina de Hessenstein

EXEQUATUR — HOTĂRÎRE DATĂ DE UN TRIBUNAL STRĂIN. — RECOURS ÎN CASAȚIE. — ART. 5 LEGEA CURTEI DE CASAȚIE.

Exequatorul nefiind prin el însuș o măsură de executare propriu zisă, ci numai o formalitate prealabilă execuției în scopul ca o hotărîre pronunțată în țară străină să devie executorie în România, cererea de investire a unor asemenea hotărîri are natura și caracterul unui litigiu civil, și prin urmare recursul contra unei hotărîri care a refuzat exequatorul, este de competența secțiunii I a Curții de casație.

No. 161.— Admiete declinatoriul de competență, și trimite afacerea în judecata secției I a acestei Inalte Curți, în procesul dintre contesa Paulina de Hessenstein și Dr. Ernest Fischauer.

S'au ascultat: citirea raportului făcut în cauză de d-l d-l consilier C. Marinescu; d-l avocat P. Negulescu, în susțineri.

Curtea, deliberând,

Având în vedere că, prin decizia No. 22 din 1912, a Curții de apel din București, secția I, adusă în recurs, s'a admis apelul făcut de contesa Paulina de Hessenstein contra sentinței tribunalului Ilfov, secția I, No. 370 din 1911 și prin consecință a respins cererea recurentului Dr. Emil Frischauer, de a se investi cu formula executorie hotărîrea tribunalului civil din Viena, cu data de 13 Septembrie 1910, prin care zisa contesă este condamnată a plăti recurentului suma de 10634 coroane și accesorii ca onorarii de avocat:

Considerând că, după art. 5 și 11 din legea organică a acestei Inalte Curți, recursurile contra hotărîrilor date în materie civilă sunt de competența secțiunii I a acestei Inalte Curți, afară de cele deferite de lege celorlalte secțiuni;

Considerând că, investirea hotărîrilor judecătorești date în țări străine se încuviințează de tribunalul în al cărui ocol vor avea a se executa printr'o sentință, în urma citării părților; că, prin urmare, cererea de investire a unor asemenea hotărîri, în vederea unei executări ulterioare, are natura și caracterul unui litigiu

1) Scipio Sighele, *Le crime à deux*, ed. II. Paris, 1910.

2) *Souvenirs de la petite et de la grande Roquette*.

civil, când este vorba, ca în speță, de a se acordă exequatorul unei hotărâri date de un tribunal străin civil;

Considerând că exequatorul nu este prin el însuși o măsură de executare propriu zisă, ci numai o formalitate prealabilă executărei, în scopul ca hotărârea pronunțată în țară străină să devie executorie în România, în urma intervenției tribunalelor române, spre a putea astfel fi considerată ca un titlu ce ar putea autoriza o executare;

Că numai în cazul când exequatorul ar fi fost obținut și s'a procedat la executarea unei hotărâri străine, contestațiunile la executarea unei asemenea hotărâri și cele intervenite în cursul executărei, ar fi de competența secțiunii II a Curței, potrivit art. 2 alin. d de sub art. 5 suscitată, că aceasta nefiind în cazul de față.

Pentru aceste motive, declină competența.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI BOTOȘANI

Audiența dela 15 Octombrie 1912

Președinta d-lui Gh. Dumitrescu, președinte

Maria Dausch cu Paul Theodoru

AUTORIZAȚIE MARITALĂ. — GARANTAREA AVEREI DOTALE. — ACȚIUNE ÎN JUSTIȚIE. — ART. 1242 COD. CIVIL.

DOTĂ. — CONVENȚIE MATRIMONIALĂ. — CONTRACT SOLEMN. — ART. 1228 COD. CIVIL.

INSCRIȚIE IPOTECARĂ. — ORDONANȚĂ PREZIDENTIALĂ. — SEMNAREA EI DE UN JUDECĂTOR AL TRIBUNALULUI. — VALIDITATE.

INSCRIȚIE IPOTECARĂ. — NELUAREA EI. — TERȚII. — NEOPOZABILITATE.

1° Cu toate că, potrivit dispozițiilor art 1242 c. civil, numai bărbatul are administrația averii dotale, în tot timpul căsătoriei, și numai dânsul singur este în drept să urmărească pe debitorii și deținătorii acelor bunuri, totuș aceste dispozițiuni nu au a fi aplicate atunci când soția, deși căsătorită sub regimul dotal, ar voi să intenteze o acțiune în contra soțului, în scopul de a-și garanta averea sa dotală, această acțiune putând-o intenta femeea și chiar fără a avea nevoie de a cere în prealabil o separațiune de patrimonii.

2° Convențiunile matrimoniale, deși sunt niște contracte solemne, ele sunt valabile, chiar dacă autentificarea lor nu a fost făcută cu îndeplinirea formalităților cerute de legea autentificării actelor din 1886, dacă se constată că acele convențiuni au avut loc înainte de punerea în aplicare a acestei legi.

3° Este valabilă inscripțiunea ipotecară luată pe baza unei ordonanțe iscălită de către un judecător al tribunalului, din moment ce se constată că rezoluția prin care se încuviințează luarea inscripțiunii ipotecare a fost semnată de președintele tribunalului.

4° Inscrierea unei ipoteci, chiar legale, fiind o condițiune indispensabilă pentru a se putea opune oricui dreptul creditorului ipotecar, urmează că cei de al treilea nu pot fi lezați prin faptul neîn-

scrierii unei ipoteci din împrejurări cari nui-i sunt imputabile.

Tribunalul,

Având în vedere acțiunea intentată prin petiția înregistrată la No. 3587 din 14 Februarie 1907 de către Maria Dausch din București, contra lui Paul Theodoru în scop de a se pronunță anularea efectelor sentinței cu No. 53 din 1896, ca fiind dată în contra legii și prin consimțământul reclamantei și a soțului său, cum și obligarea părții chemată în instanță, la plata sumei de 3000 galbeni sau 36.000 lei, cu dobândă de la întentarea acțiunii, menținându-se până la achitare inscripțiunea ipotecară luată încă din 1885 asupra imobilului ce fusese scos în vânzare prin licitație publică;

Având în vedere că, la 7 Octomvrie 1910, d-l advocat Henry Șuțu din Iași, lucrând în calitate de mandator al Mariei Dausch a introdus prin petiția înregistrată la No. 24522, o acțiune rectificativă și adițională la aceea ce era în curs de judecată, chemând în instanță și pe Alfred Dausch, din București, soțul reclamantei, pentru ca judecătorește și față de dânsul să se anuleze atât sentința civilă cu No. 53 din 20 Februarie 1896, dată de acest tribunal, cât și radierea ipoteci legale cu No. 60 din 9 Aprilie 1885, efectuată în baza hotărârii menționate;

Având în vedere că, după întentarea primei acțiuni și anume la 15 Ianuarie 1908, Paul Theodoru care fusese citat în instanță în împrejurările arătate, a introdus prin petiția înregistrată la No. 11720, o cerere de chemare în garanție în contra societății de economie cu sediul în acest oraș, strada Petru Mavrogheni, care scosese în vânzare prin licitație publică imobilul ce aparținuse lui Alfred Dausch, soțul reclamantei, urmând să fie obligată să plătească suma ce eventual, ar fi constrâns prin judecată să achite Mariei Dausch;

Având în vedere că, aceste acțiuni au fost conexe prin jurnalul No. 357 din 15 Ianuarie 1908;

Având în vedere că, reclamanta susține în instanță, prin reprezentantul său, că prin acțiunea intentată și rectificată în condițiunile arătate, nu urmărește altceva decât să frică să se renască efectele inscripțiunii ipotecare care, deși luată încă din Aprilie 1885 în îndeplinirea tuturilor formelor legale pentru asigurarea dotei de 3000 galbeni ce-și constituise la căsătoria sa cu Alfred Dausch, a fost totuș, radiată în baza sentinței No. 53 din 20 Februarie 1896, ce s'a obținut numai prin înțelegerea ambilor soți și în disprețul principiilor de ordine publică ce sunt obligatorii pentru a garanta regimul dotal;

Având în vedere că, pentru a ajunge la această soluțiune ce se indică prin acțiunile intentate, reclamanta se sprijină pe următoarele împrejurări de fapt,

ce rezultă indiscutabil din actele prezentate în instanță și cu deosebire din dosarele ce au servit părților în cursul desbaterilor urmate înaintea tribunalului.

La 12 Septembrie 1872, mai înainte de celebrarea căsătoriei ce are loc la 17 ale aceleș luni, intervine între intimata Maria Dausch și soțul său un contract matrimonial din care rezultă că dânsa aducea o dotă de 3000 galbeni în numerar, menționându-se că suma ce se constituie va stă la dispoziția sa până când i se va putea da o garanție ipotecară îndestulătoare;

Că, mai târziu, și anume la 9 Aprilie 1885, Maria Dausch arătând prin petițiunea înregistrată la No. 4335, că soțul său ar posedă avere imobiliară și anume un loc și o casă situată în acest oraș, lângă proprietatea lui Neculăe Sofian, a cerut să fie autorizată să ia o inscripțiune ipotecară pentru garantarea capitalului său dotal, și această încuviințare fiindu-i dată prin jurnalul No. 1560, se și ordonă inscripțiunea asupra imobilului lui Iosef Dausch, fiind trecută la No. 60 din 1885.

Că după ce soții Dausch ceruse tribunalului prin petiția înregistrată la No. 1226 din 1 Februarie 1889, să se dea autorizarea ce o credeau necesară la contractarea unui împrumut cu ipotecă, ce urmă să servească pentru plata unor datorii anterioare și la facerea de reparațiuni, și cu acest prilej reclamanta arată că consimte să cedeze rangul creanței sale dotale, numai pentru a înlesni noul împrumut ce eră să fie realizat, deși obținuse încuviințarea, societatea, cu toate acestea, după vreo câțiva ani, și anume la 29 Ianuarie 1896, Alfred Dausch, care e citat acum în instanță, prin acțiunea rectificativă și adițională din 1910, reclamă contra soției sale Maria Dausch și arătând că până atunci încă nu i se remisese suma de bani ce fusese constituită dotă în condițiunile arătate, cerea să se ordone radierea ipotecei legale înscrisă asupra imobilului său, cere a nu fi putut fi grevat, atât timp când nu debită banii ce continuau să rămână în păstrarea soției sale;

Că, la termenul de judecată ce a fost fixat la 20 Februarie 1896, după cum rezultă din dosarul No. 168 din acel an, Maria Dausch, recunoscând, prin mandatorul său, că nu e încredințat soțului suma ce se constituise dotă cu prilejul căsătoriei, tribunalul a admis reclamațiunea și prin sentința No. 53 a anulat inscripțiunea legală luată în Aprilie 1885, ordonând radierea din registrul respectiv;

Că la 29 Februarie 1896, Maria Dausch declarând că renunță la dreptul de apel, hotărârea menționată este investită cu formula executorie, și atunci, în urma cererii introdusă de partea care reclamase, se ordonă, prin jurnalul No. 1329 din 1 Martie 1896, radierea acelei inscripțiuni ce fusese luată asupra imobilului său, dispunându-se să se refacă mențiunile necesare în registrele tribunalului;

Având în vedere că, după ce Alfred Dausch obține prin judecată anularea inscripțiunei ce fusese luată pentru garantarea dotei soției sale, contractează, cu începere din 1898, mai multe împrumuturi dela societatea de economie din localitate și neplătind la termenele stipulate, imobilul său este scos în vânzare prin licitațiune publică, după cum reese din dosarul No. 3056 din 1900;

Că, după mai multe termene, imobilul scos în vânzare este adjudecat, la 9 Maiu 1892, cu prețul de 15.600 lei asupra lui Paul Theodoru, ce eră creditor ipotecar al lui Alfred Dausch, căruia îi împrumutase 1500 lei, având o inscripție luată în urma aceleia a societății de economie;

Având în vedere că, reclamanta, expunând toate aceste împrejurări, ce rezultă din actele prezentate în instanță și din dosarele la care s'a referit în sprijinul pretențiunilor sale, cere să i se admită acțiunea și să se anuleze sentința No. 53 din 20 Februarie 1896, ca fiind dată în contra dispozițiunilor din cod. civ., ce garantează regimul dotal, și să se hotărască, după dovezile ce au fost aduse, ca în prezent inscripțiunea ce a fost luată în 1885 pentru garantarea dotei sale, trebuie să continue a grevă imobilul ce a aparținut soțului ei;

Având în vedere că partea chemată în judecată în acțiunea principală, fără a contesta în întregime existența împrejurărilor pe care se sprijină reclamanta, se opure totuș la admiterea cererei sale, obiectând, în priimul loc, că Maria Dausch nu ar avea exercițiul acestei reclamațiuni, ce ar aparține exclusiv soțului până la prezentarea unei separațiuni de patrimonii;

Considerând că, deși prin dispozițiunile art. 1242 din codul civil se prevede că numai bărbatul are administrarea averii dotale în tot timpul căsătoriei și că numai dânsul singur este în drept să urmărească pe debitorii și deținătorii acelor bunuri, totuș este în afară de ori ce îndoială că prevederile acestor texte îndeajuns de lămurite nu au a fi aplicate ori de câte ori femeia, căsătorită sub regimul dotal, ar voi să acționez după cum e și în specie în contra soțului ei, în scopul de a face să se înlătore piedicile ce i se opune, pentru garantarea dotei sale; că, în cele mai multe cazuri, putându-se întâmpla ca tocmai bărbatul să aibă tot interesul ca să procedeze în așa mod, în cât să răușească a obține radierea unor inscripțiuni ipotecare, luată asupra bunurilor sale, pentru garantarea averii dotale ce a fost încredințată cu privilegiul căsătoriei, ar fi cu desăvârșire nerațional și în contra echității, ce nu trebuie nesocotită atunci când nu suntem în fața unor texte lămurite, care să edicteze unele decăderi de drepturi, în vederea interesului general, ca să decidem că soția nu ar fi în drept să acționeze în astfel de condițiuni; că, a

pretinde în specia⁷ ce ne preocupă că partea ce a reclamat ar fi trebuit să obțină, în primul loc, o separațiune de patrimonii, nu numai că nu am putea invoca nici o dispozițiune de lege în sprijinul acestei operațiuni, dar chiar dacă am împărtăși părerea acceptată de o parte din doctrină, încă ar fi lesne de văzut că în cazul de față unde soția, ca să reclame, este silită să recurgă la un act de paupertate, din cauză că nu are nici o avere, tot s'ar reduce numai la o chestiune de formă lipsită de ori ce importantă și a căreia neîndeplinire nu poate aduce reclamantei nici o decădere din dreptul de a acționa;

Considerând că, dacă am înlătura toate aceste motive din cari rezultă învederat că nu se poate opune reclamantei lipsa de calitate în litigiul adus în discuțiunea tribunalului, însă ar fi lesne de văzut că în prezent obiecțiunea făcută de partea chemată în judecată este lipsită de orice valoare, întrucât, după intentarea primei acțiuni, Maria Dausch fiind autorizată, la termenul dela 9 Iunie 1909, de a stă în judecată, în prezent nu s'ar mai putea reveni asupra dispozițiilor luate prin jurnalul dela acea dată, fără a nesocoti un drept ce a fost recunoscut de instanță după discuțiunile urmate între părți; că atunci socotindu-se, și cu drept cuvânt, că este îndestulătoare autorizarea dată de tribunal în vederea acțiunii contra lui Theodoru, ar fi cel puțin straniu ca acum, după cererea adițională, prin care a fost chemat în judecată și soțul reclamantei, să se pretindă mai mult, cu toate că în vederea modificării acțiunii, d-na Dausch a obținut încă o autorizare dela tribunalul Ilfov, după cum rezultă din jurnalul No. 294 aflat la dosar, și prin care se prevede că dânsa putea să acționeze și în contra soțului său;

Având în vedere că, în al doilea loc, partea chemată în judecată susține că, chiar dacă s'ar găsi că reclamanta ar fi în drept să exercite acțiunea ce a intentat, încă nu ar putea să pretindă soluțiunea ce a formulat în instanță, de oarece contractul de căsătorie intervenit între d-sa și Iosef Dausch, nu ar fi fost alcătuit cu îndeplinirea tuturor cerințelor prevăzute în codul civil și în acel de procedură;

Având în vedere că, din contractul de căsătorie depus în original de partea care a reclamat, rezultă că, la 12 Septembrie 1872, grefierul tribunalului Suceava menționează că la acea dată se prezentase înaintea președintelui din localitate, Iosef Dausch și cu Maria Negri, și că, în urma cererei ce se făcuse, magistratul care instrumentă, constatase identitatea subsemnăturilor și consimțământul părților, ordonând în urmă transcrierea actului în registrele respective;

Având în vedere că, deși grefierul reproduce textual procesul-verbal ce a fost dresat de președintele tribunalului, care, între altele, se referă și la dispozițiunile art. 708 și 711 din codul de procedură civilă, cu toate

acestea, partea citată în instanță obiectează că, în astfel de împrejurare, contractul de căsătorie ar fi inexistent, întrucât nu s'au respectat cerințele prevăzute de lege ordecâteori e vorba de un act solemn;

Având în vedere că, după debaterile urmate în instanță asupra acestei chestiuni, s'a dispus ca mai înainte de pronunțarea hotărârii, să se ceară dela tribunalul județului Suceava lucrările făcute cu priiejul prezentării contractului de căsătorie intervenit în anul 1872 între soții Dausch;

Având în vedere că, din lucrările aflate în dosarul No. 6975 din 1872 și din registrul de foi dotale, rezultă că în urma cererei ce se făcuse prin petiția înregistrată la No. 4382 din 12 Septembrie, când se alăturase și contractul de căsătorie, președintele tribunalului Suceava constată, prin procesul-verbal cu No. 2139, identitatea subsemnăturilor și consimțământul părților, ordonând în urmă transcrierea actului în registrele respective, ceace se și aduce la îndeplinire;

Că, în asemenea condițiuni, chestiunea asupra căreia urmează să se pronunțe tribunalul, este aceea de a se ști care e valoarea unui contract de căsătorie alcătuit cu îndeplinirea unor astfel de formalități;

Considerând că, prin dispozițiunile art. 1228 din codul civil, prevăzându-se că convențiunile matrimoniale vor fi făcute prin tribunal, mai înainte de celebrarea căsătoriei și după formele stabilite în procedură, este învederat că deși acest fel de acte sunt solemne, totuș, dat fiind că în speță totul se petrece în 1872, prin urmare mai înainte de punerea în aplicare a legii pentru autentificarea actelor, este necontestat că nu se poate pretinde îndeplinirea formalităților cerute cu rigoare de legiuitorul din 1886; că, la data când să prezentase înaintea tribunalului Suceava contractul de căsătorie depus în instanță de reclamantă, trebuiau să fie urmate cu minuțiozitate cerințele codului de procedură civilă din 1865, rămâne de văzut ce anume avea de făcut magistratul care instrumentă; că, prin dispozițiunile art. 710 și urm. din acest cod, arătându-se că mai înainte de celebrarea căsătoriei, ambii soți se vor prezenta în persoană sau prin procuratori speciali înaintea tribunalului domiciliului bărbatului, cu o petiție scrisă de dânsii, cerând transcripțiunea contractului, și că președintele va primi originalul și va da ordin de transcriere, dacă dota constă numai în mișcătoare, se vede îndeajuns că în acel timp, pentru ca o convențiune matrimonială să aibă valoare, se cere numai ca magistratul ce instrumentă să constate prin el însuș consimțământul părților contractante cari se prezentase în acest scop înaintea sa; că, din lucrările menționate, rezultă că președintele tribunalului constatase consimțământul părților atunci când se ce-

ruse transcrierea contractului matrimonial, este neîndoios că a adus la îndeplinire formalitățile de vânzare, pentru ca actul să fie investit cu autenticitatea legală, deși procesul-verbal ce a dresat nu a fost trecut pe originalul actului, ci pe cererea ce se făcuse; că, din această împrejurare neputându-se deduce, în lipsa unui text care să proibe expres o astfel de procedare; că, actul prezentat în instanță ar fi inexistent, este cert că obiecțiunea făcută de partea chemată în judecată e cu totul neîntemeiată, astfel încât trebuie să fie înlăturată ca atare;

Având în vedere că, acel citat în instanță, pretinde că, chiar dacă s'ar găsi că actul dotal prezentat ar fi investit cu toate formele legale, încă nu s'ar putea ajunge la rezultatul urmărit, deoarece nu se dovedește că reclamanta ar fi fost căsătorită cu Iosef Dausch;

Având în vedere că reclamanta, pentru a dovedi ceea ce contestă, a prezentat extractul de pe actele de stare civilă a comunei Valea-Glodului din județul Suceava, din care rezultă că, la 17 Septembrie 1872, s'a căsătorit cu Iosef Ferdinand Dausch;

Că, deși în partea dela început a extractului prezentat în instanță, se menționează că contractarea căsătoriei s'ar fi făcut între Maria Negri și Iosef Ferdinand, care semnează tot astfel, cu toate acestea, întrucât în conținutul actului s'a prevăzut că numele de familie al părinților acestuia din urmă eră Dausch, se vede îndeajuns că nu se poate ajunge la soluția pretinsă de partea citată în judecată, numai din cauză că ofițerul care instrumentă nu ar fi pus dela început și numele de familie al soțului, sau că acesta nu ar fi semnat actul după cum trebuia;

Că, astfel din actul menționat reeșind pe deplin că reclamanta a fost căsătorită cu Iosef A. Dausch, care a semnat și contractul matrimonial, și această din urmă obiecțiune adusă în instanță urmează a fi înlăturată ca neîntemeiată;

Având în vedere că, tot astfel este nefondată și susținerea următoare a părții citată în litigiu, care pretinde că, în 1885, nu ar fi trebuit să se admită cererea făcută de reclamantă, ca să se ia o inscripțiune ipotecară asupra imobilului soțului său pentru garantarea dotei ce fusese constituită în condițiunile arătate, din cauză că deși în contractul matrimonial se prevăzuse că banii vor rămâne în păstrarea ei până când viitorul soț va putea să ofere garanție îndeștătoare, dânsa nu făcuse nici o dovadă de încredințarea dotei, de oarece în timpul când se ordonase înscrierea, soțul nefăcând nicio obiecțiune, și mai târziu recunoscând singur, după cum se va vedea, că primise dota în prezent, acel chemat în judecată nu ar putea să deducă nimic în folosul său, din împrejurările în cari se procedase la asigurarea dotei, prin uarea unei inscripțiuni ipotecare;

Având în vedere că, mai departe, acel citat în instanță, pentru a ajunge la respingerea acțiunei, susține că și din alt punct de vedere reclamanta nu ar putea să urmărească recunoașterea unor drepturi ce ar rezultă din contractul matrimonial făcut la căsătoria sa, de oarece atât autorizarea de a recurge la luarea măsurilor de asigurare, cât și ordinele de inscripțiune, nu ar fi fost date de președintele tribunalului, după cum ar fi trebuit, potrivit dispozițiilor cuprinse în codul civil și nici nu s'ar fi dat lămuririle necesare pentru specializarea ipotecii;

Având în vedere că, din lucrările aflate în dosarul No. 575 din 1885, rezultă că susținerile părții, care se opune astfel la admiterea reclamațiunei, nu sunt în totul întemeiate în fapt, de oarece, în primul loc, deși jurnalul de autorizare din 9 Aprilie 1885 este semnat de un judecător care lucră în numele președintelui, totuș atunci când Maria Dausch cere, prin petiția înregistrată la No. 4225 din Aprilie 1885, să fie autorizată pentru a putea lua inscripțiunea, rezoluția de admitere este dată de președintele din acel timp;

Că, în astfel de împrejurări, întrucât acel ce a primit și rezolvat cererea de autorizare și în urmă și pe aceea de luarea unei inscripțiuni, eră președintele tribunalului, chiar dacă jurnalul și ordonanța de luarea inscripțiunei ipotecare au fost semnate de un judecător, de aci nu se poate deduce nimic în contra valabilităței acestor măsuri, întru cât, după sistemul legiuirilor noastre, nu e de admis un formalism atât de exagerat și nerațional, care nici nu ar avea cel puțin folosul de a garantă mai mult dreptul părților, știut fiind că în astfel de lucrări judecătoria pot orcând înlocui pe președintele unui tribunal;

Că, în cererea de autorizare făcută prin petiția înregistrată la No. 4225 din 9 Aprilie 1885, specificându-se îndeajuns imobilul asupra căruia urmă să se ia inscripțiune ipotecară, și în ordonanța No. 1564 din acea zi prevăzându-se toate mențiunile necesare, este îndeștărat că și această din urmă obiecțiune fiind nefondată, trebuie să fie înlăturată;

Având în vedere că, deoarece s'a lămurit pe deplin, după desbaterile urmate în instanță, că nu s'ar putea ajunge la respingerea acțiunei, bazându-se numai pe întâmpinările făcute de partea chemată în litigiu, rămâne acum de discutat temeinicia pretențiunilor formulate de reclamantă, atât din petițiunile introductive, cât și prin susținerile reprezentantului său;

Având în vedere că, după cum s'a arătat, reclamanta tinde, prin reclamațiunea ce a introdus, ca să facă să se renască, prin hotărîrea ce ar obține, efectele inscripțiunei ipotecare, care deși luată încă din Aprilie 1885, cu îndeplinirea tutului formelor legale pentru asigurarea dotei de 3000 galbeni, ce-și constituise la căsătoria sa, a fost totuș radiată în urmă în baza sentinței No. 53 din 20 Februarie 1896, ce s'ar

fi obținut numai prin înțelegerea ambilor soți și în disprețul principiilor de ordine publică, ce sunt obligatorii pentru garantarea regimului dotal;

Având în vedere că, în cuprinsul acestei hotărâri s'au arătat toate împrejurările în care, după mai mulți ani dela celebrarea căsătoriei, și anume la 29 Ianuarie 1896, A. Dausch, ce e citat în instanță, a reclamat în contra soției sale, și lămurind că până atunci nici nu i se remisese suma de bani ce-i fusese constituită ca dotă, cerea să se ordone radierea ipotecei legale înscrisă asupra imobilului său;

Că, în cazul de față, fără a contesta în principiu dreptul orăruui soț, să acționeze după căsătorie, în scopul de a dovedi în fața instanței de judecată, că în calitate și spre deosebire de unele cauze în contractul matrimonial, nu ar fi primit dota ce se constituise înainte de celebrare, chestiunea de o importanță decisivă și asupra căreia trebuie să se pronunțe tribunalul, este aceea de a se ști dacă în speță litigiul din 1896 a urmat prin buna înțelegere a ambilor soți, sau măcar prin surprinderea soției, ce urmărise din timp să ia măsurile necesare pentru asigurarea averii dotale;

Considerând că, numai din simpla expunere a împrejurărilor relatate, se vede îndeajuns că litigiul ce a urmat în 1896, după reclamațiunea lui Dausch, nu a fost în realitate decât rezultatul unei înțelegeri făcute între ambii soți, în scopul bine lămurit de a îndepărta sarcina ce grevă imobilul ce aparținea reclamantului de atunci, ca să se poată înlesni prin acest mijloc contractarea unui împrumut ce se credea necesar; că, ceea ce pune în evidență și chiar dela început neseriozitatea acțiunii, e faptul că Dausch găsește oportun să reclame și să susțină că ar fi nedrept să se mențină înscricțiunea ipotecară luată în urma cererei soției sale, deși nu primise dota, după ce mai întâiu, și anume la 1 Februarie 1889, implicit recunoscuse singur primirea sumei de 3000 galbeni, atunci când, prin petiția înregistrată la No. 1226, cerea, împreună cu soția sa, să fie autorizat să contracteze un împrumut pentru plata unor datorii anterioare și facere de îmbunătățiri, menționând că dacă nu s'ar achită creditorii ce-i aveau, or dacă imobilul nu ar fi reparat, s'ar putea periclită dota asigurată în condițiunile arătate; că, la termenul de judecată, soția neprezentându-se în instanță și procuratorul său recunoscând că dota încă nu fusese încredințată celui ce

a reclamat, se bănuște și mai mult că totul s'a petrecut prin învoirea părților din litigiul, cu atât mai mult cu cât d-na Dausch, cu grija că, după puține zile dela pronunțarea hotărârei, și anume la 29 Februarie 1896, să renunțe la dreptul de apel, pentru a înlesni astfel radierea ordonată de tribunal prin sentința No. 53;

Că, deși s'a stabilit astfel pe deplin condițiunile în care a urmat litigiul din 1896, și cu toate că înțelegerea dintre soți este atât de evidentă, încât ar fi inutil să se mai discute împrejurările menționate, din care rezultă neîndoios că s'a căutat să se profite, în vederea unor foloase ce aveau să rezulte din contractarea împrumutului, pentru care se ceruse autorizarea, în prezent trebuie de lămurit pentru a se putea vedea dacă acțiunea d-nei Dausch este întemeiată, întrucât reclamanta ar mai fi în drept să-și formuleze pretențiunile sale contra părții chemată în judecată, care a cumpărat la licitațiune publică imobilul ce nu mai eră grevat de inscripțiunea ipotecară luată pentru garantarea dotei și scos în vânzare după cererea societății de economie din localitate, care nu fusese achitată la timp;

Având în vedere că, atunci când se începe urmărirea imobilului ce aparține lui Alfred Dausch, care e citat în judecată după intentarea acțiunii rectificatoare și adiționale din 7 Octombrie 1910, inscripțiunea ipotecară luată pentru asigurarea dotei reclamantei fiind radiată încă din 1 Martie 1896, acea sarcină nu este trecută, după cum rezultă din lucrările aflate în dosarul No. 3056 din 1900, nici în lista alcătuită de grefier și nici în tabloul de ordine al creditorilor făcut de judecătorul comisar;

Că, această împrejurare are o deosebită importanță pentru a lămuri ce anume soluțiune ar fi de admis în litigiul adus în discuțiune înaintea tribunalului;

Considerând că, după principiile necontestate ce rezultă din dispozițiunile lămnrite ale codului civil, dreptul de preferință ce are orice creditor ipotecar nu poate fi opus celor de al treilea, decât numai atunci când s'au luat măsurile prescrise pentru efectuarea inscripțiunilor, prin ajutorul cărora se ajunge la garantarea unor creanțe ce sunt opozabile tuturilor; că, înscrierea unei ipotecă, fie chiar și legale, fiind o condițiune indispensabilă pentru a putea opune orcui dreptul ce are creditorul ipotecar, de aci rezultă că cel de al treilea nu trebuie să fie lezat din cauza unor împrejurări ce nu-i sunt imputabile; că, o astfel de soluțiune se indică cu deosebire atunci când, după cum e și în specie, totul s'a petrecut prin buna înțelegere urmată între reclamantă și soțul său, întrucât orcari ar fi consecințele dezaastroase ce ar decurge pentru garantarea dotei constituită cu îndeplinirea tuturor formelor legale, din convenția indiscutabilă a celor interesați, cu toate acestea nu se poate deduce nici o concluzie defavora-

bilă terților' a căror situațiune este complect apărată numai prin publicitatea ipotecilor prevăzută de legiuirea noastră;

Că, atunci când ambii soți urmăresc de comun acord să obțină prin judecată radierea unei inscripțiuni ce fusese luată pentru asigurarea dotei, a da drept unuia din ei, ca mai târziu, să-și formuleze pretențiuni contra celor de al treilea, nu numai că am înlesni prin acest mijloc, să se ajungă la rezultate favorabile, sprijinindu-se pe propria lor turpitudine, ceea ce este înadmisibil în drept, ori care ar fi solitudinea ce arăta legiuitoriul pentru regimul dotal, dar încă am face să apară niște adevărate ipoteci oculte, ce nu sunt îngăduite de codul civil; că atunci când o radiere a fost ordonată în baza unei hotărâri definitive, terții ne având de unde ști de existența acelei sarcini ipotecare, este învederat că din acest punct de vedere, nu se poate ajunge la nici o concluziune contra interesului lor; că în cazul de față, partea chemată în judecată nefiind decât un adjudecatar asupra imobilului scos în vânzare prin licitațiune publică, este neîndoiș că nu eră ținut să se ocupe de validitatea radierei, chiar dacă ar fi fost neregulat făcută;

Considerând că, tot astfel, după cum rezultă lămurit atât din dispozițiunea art. 565 din codul de procedură civilă, din discuțiunile urmate în parlament, și în deosebire din declarațiunile categorice făcute de autorul legii modificătoare din 1900, legiuitorul de atunci neadmițând ca o consecință a unor înstrăinări prin licitațiune publică, sistemul purgei complete, din cauza stărei de incertitudine în care se află în genere proprietatea, din lipsa unor titluri îndestulătoare și a lucrărilor de cadastru și numai al acelei parțiale, cu privire la ipotecile și privilegiile înscrise, dacă s'au îndeplinit cerințele cuprinse în art. 506 și 509 relative la afiptele și publicațiunile ce se fac tuturilor termenilor de vânzare, nu se poate ajunge la o concluziune de felul celei pretinse de reclamantă, fără riscul de a nesocoti în totul dreptul unui al treilea, în specie un simplu adjudecatar; că, prin acest din urmă text, prevăzându-se că un exemplar după publicațiune va fi comunicat între alții și tuturilor creditorilor cari au o ipotecă sau un privilegiu cunoscut, până la emiterea lor, chiar dacă am merge atât de departe, încât să pretindem că acel ce eră hotărât să se prezinte la licitațiune, trebuia să observe îndeplinirea cu punctualitate a tuturilor formelor procedurale, încă în specie Paul Theodoru nu ar fi fost în stare să știe de existența inscripțiunii luată pentru garantarea dotei reclamantei, de oarece este vădit că efectuându-se radierea încă cu mult mai înainte și în baza unei hotărâri definitive, la data vânzării, ipoteca nu mai eră cunoscută, în astfel de condițiuni, ori

care ar fi interesul să se păstreze neatinse lucrurile dotale, ce sunt date în vederea sarcinilor căsătoriei, nu suntem indrituiți, ca în contra principiilor necontestate și chiar a echității ce nu poate fi nesocotită în lipsa unor texte, să nu ținem seamă de dreptul ce indiscutabil că are partea chemată în instanță de a continua să dețină imobilul ce a cumpărat, liber de sarcinile ce nici nu existau atunci când l-a dobândit prin licitațiune; că, oricare ar fi pretențiunile ce reclamanta ar fi putut să le formuleze atunci când se făceau lucrările preliminare de vânzare, de care se prezumă; că, trebuia să fi luat cunoștință, de-orce, potrivit dispozițiunilor art. 506 din codul de procedură, prin afipte și publicațiuni, sunt somați toți aceia ce ar pretinde vreun drept de ipotecă sau privilegiu, ca să arate ce anume vor, sub pedeapsă de a nu li se mai ține în seamă, este evident că în prezent nu mai este în drept să mai ceară nimic dela acel chemat în judecată, cu atât mai mult, cu cât dânsul cumpărase imobilul ce aparține lui Alfr. Dausch, pe când luarea inscripțiunii din 1885 se făcuse asupra acelui al lui Iosef Dausch;

Că, astfel, reclamațiunea făcută de Maria Dausch contra lui Paul și Alfred Dausch fiind nefondată, are a fi respinsă ca atare;

Că, acțiunea principală fiind neîntemeiată, cererea de chemare în garanție făcută de Paul Theodoru contra societății de economie din Botoșani, urmează să fie respinsă ca fără interes;

Văzând și cererile de cheltueli de judecată și aprecii, tribunalul le fixează, în ceia ce privește pe Paul Theodoru la suma de 100 lei, ce va trebui plătită de reclamantă, și pentru societatea de economie la 50 lei, care vor fi plătiți de Paul Theodoru;

Pentru aceste considerente, redactate de d-l judecător de sedință Laurențiu Pilat, respinge acțiunea.

Semnați: Gh. Dumitrescu, Laurențiu Pilat.

ERRATA

Din eroare de tipar, s'au intervertit spețele puse în capul încheerii cu No. 1569 din 5 Mai 1911 a Curței de apel din Craiova, secția I, și al deciziunii aceleiaș Curți cu No. 38 din 2 Februarie 1912, publicate în revista noastră No. 1 din 3 Ianuarie 1913, și deci se rectifică în sensul că speța pusă în capul încheerii Curței cu No. 1569 din 5 Mai 1911 dela pag. 7, este referitoare la deciziunea aceleiaș Curți cu No. 38 din 2 Februarie 1912 dela pag. 8, iar speța pusă în capul acestei deciziuni este referitoare la încheerea Curței cu No. 1569 din 5 Mai 1911 dela pag. 7.

Mențiunea trecută la No. 1, privește decizia cu No. 38 din 1912, iar nu încheerea mai sus arătată.